

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Центр заочної форми навчання

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ” 2018 p.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 Менеджмент

за темою:

«Удосконалення системи управління витратами на підприємстві»

Виконавець

Студент Шевченко Марія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник
к.е.н. , професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Кублікова Т.Б.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	5
1.1. Система управління витратами підприємства.....	5
1.2. Методи обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції.....	10
1.3. Особливості калькулювання собівартості продукції борошномельного виробництва.....	19
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ТОВ «БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР».....	24
2.1. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТОВ «Білгород- Дністровський елеватор».....	24
2.2. Калькулювання собівартості продукції ТОВ «Білгород- Дністровський елеватор».....	32
2.3. Заходи з удосконалення системи управління витратами на ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор».....	45
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	58

ВСТУП

З-поміж підприємств агропромислового комплексу України лідируючу позицію займають підприємства, які здійснюють приймання, зберігання зерна, переробку зернових та інших культур на борошно і крупи. Виробництво борошна в нашій державі вважається стратегічним. Діяльність підприємств даної галузі полягає в скуповуванні у сільськогосподарських виробників або отриманні на давальницьких умовах зернової сировини, її переробка у готову продукцію з подальшою реалізацією оптовим торговельним підприємствам та кінцевим споживачам. Здійснюючи свою діяльність, з виробництва борошна, ці підприємства забезпечують сировиною виробництво таких життєво необхідних та соціально значущих продуктів, як борошно, хліб, хлібобулочні, макаронні, кондитерські вироби, крупи тощо.

Враховуючи державне регулювання рентабельності в даній галузі з метою недопущення значного зростання цін на хлібобулочні вироби, прибутковість підприємств безпосередньо залежить від собівартості та ціни реалізації готової продукції. Тому провідними факторами зростання рентабельності підприємств є оптимізація та зниження витрат.

Тема дипломної роботи є актуальною, оскільки прийняття ефективних управлінських рішень на зернопереробних підприємствах стосовно оптимізація та зниження витрат повинне бути забезпечене неупередженою та достовірною інформацією.

Об'єктом дослідження є ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор».

Предметом дослідження є процес управління витратами на підприємстві.

Метою дипломної роботи є: удосконалення системи управління витратами на ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор».

Завдання, що вирішуються в роботі:

- розглянути теоретико-методичні аспекти управління витратами на підприємстві;

- дослідити особливості калькулювання собівартості продукції борошномельного виробництва;
- проаналізувати виробничо-господарську діяльність ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор»;
- провести калькулювання собівартості продукції ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор»;
- розробити заходи з удосконалення системи управління витратами на ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор».

У роботі були використані такі методи дослідження, як вивчення та узагальнення, синтезу та аналізу, порівняння, аналізу фінансового стану, калькулювання собівартості за попередільним методом.

При написанні дипломної роботи були використані праці вітчизняних і зарубіжних авторів та інформація інтернет-сайтів з огляду та аналізу ринків.

Практичне значення дипломної роботи полягає у тому, що результати дослідження можна буде використовувати в практичній діяльності на підприємстві, яке аналізувалося у роботі.

Дана дипломна робота складається зі вступу, двох розділів висновків, списку використаної літератури.

ВИСНОВКИ

В ринкових умовах господарювання головною умовою ефективного управління виробничим підприємством є повнота, достовірність та оперативність інформації про витрати, які формують собівартість виготовленої продукції. Таку інформацію надає облік витрат виробництва, який є центральною підсистемою в інформаційній системі бухгалтерського обліку. Від належної організації обліку витрат і калькулювання собівартості продукції багато в чому залежать рівень економічного управління підприємством, ступінь впливу результатів діяльності окремих підрозділів на підвищення ефективності виробництва, обґрунтованість планування якісних і кількісних показників та оптимальне ціноутворення. Ефективність виробництва, в свою чергу, значною мірою залежить від зниження витрат на одиницю продукції за умови збереження та підвищення її якості. Для того, щоб знизити витрати, потрібно, перш за все, їх правильно визначити.

У зв'язку з тим, що технологічний процес борошномельних підприємств є циклом певної кількості процесів і завершується виходом декількох видів продукції, то на таких підприємствах переважає калькулювання собівартості за попередільним методом (process-order costing). При цьому методи прямі витрати накопичують і відображають за кожною окремою стадією (переділом), а не за кожним з видів отримуваної продукції.

Аналізуючи тенденції та перспективи розвитку внутрішнього ринку борошна в Україні, можна виділити два базових тренди - скорочення чисельності населення країни і зміна його структури, а також зміна споживчих уподобань українців. Але, на сьогодні, є перспектива у розширенні експорту борошна. Щоб у таких умовах бути гідним учасником конкурентної боротьби, борошномельному підприємству необхідно виробляти продукцію, що відповідає міжнародним стандартам якості, є

стабільно високою. Ефективність виробництва також має вагоме значення, оскільки впливає на ціну реалізації продукції, що є одним з основних факторів у конкурентній боротьбі.

Проаналізувавши структури витрат виробництва борошна на ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор», нами було встановлено, що основну частку у виробничій собівартості борошна займають сировина і матеріали – 82,6 %, наступною за величиною статтею витрат є «Енергія на технологічні цілі», що становить – 8,9 % виробничої собівартості.

З метою зниження собівартості виробництва борошна та підвищення показників рентабельності нами запропоновано заходи з управління витратами, а саме оновлення технологічної лінії з виробництва борошна. Це дозволить зменшити витрати енергії на технологічні цілі, витрати на утримання та експлуатацію обладнання, що входять до загальновиробничих витрат; зменшити кількість збоїв і простоїв в результаті поломок на лінії; збільшити вихід борошна вищого сорту та підвищити якість борошна.

Запропоновані заходи з управління витратами на ТОВ «Білгород-Дністровський елеватор» є доцільними, оскільки дозволять підвищити рентабельність виробництва борошна на 0,87 %.

Список використаної літератури

1. Біла О. Г. Управління витратами підприємства: теорія та практика: моно-графія / О. Г. Біла, І. Л. Боднарюк, Т. В. Мединська. – Львів: Видво ЛКА, 2012. – 200 с.
2. Вишневская М. А. Особенности учета на зерноперерабатывающих предприятиях / М. А. Вишневская // Учет в производстве. – 2003. – № 3. – С. 63–76.
3. Ведення кількісно-якісного обліку зерна буде врегульовано [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/Vedenie-kolichestvenno-kachestvennogo-ucheta-zerna-budet-uregulirovan>.
4. Великий Ю. М., Прохорова В. В., Сабліна Н. В. Управління витратами підприємства : Монографія. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2009. – 192 с
5. Давидович І.Є. Управління витратами: Навч. посібник. / Давидович І.Є. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 228 с.
6. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Зверяков М. І. Цивілізаційна ідентифікація як ключ до економічного успіху в умовах глобалізації [Текст] / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2013. – № 2. – С. 94–96.
8. Зверяков М. І. Пізнавальний потенціал політичної економії [Текст] / М. І. Зверяков // Економічна теорія . – 2012. – № 3. – С. 5–14.
9. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2018. – №10. – С. 10-31.
10. Зверяков М. І. Банківський капітал: вимоги Базеля III / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
11. Інструкція про ведення обліку й оформлення операцій із зерном і продуктами його переробки на хлібоприймальних та зернопереробних підприємствах, затверджена Міністерством агрополітики України від 13.10.2008р. № 661 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE15802.html.

12. Інструкція про ведення кількісно-якісного обліку зерна та продуктів його переробки на зернових складах та зернопереробних підприємствах: проект Наказу Міністерства агрополітики та продовольства України // Урядовий портал. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/uk/regulatory?nid=23555>.

13. Кузнецова І.О., Богатирьов А.М., Відоменко І.О. Сучасні підходи щодо планування собівартості продукції борошномельних підприємств /

І.О.Кузнецова, А.М. Богатирьов, І.О. Відоменко. // Вісник Хмельницького національного університету – 2010. – № 5. – с. 22-26.

14. Кузьмін О.Є. Управління витратами на підприємствах : навч. посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, У. І. Когут. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 244 с.

15. Луцюк І. В. Галузь діяльності як системоутворюючий фактор обліку і контролю витрат на якість зернопереробних підприємств / І. В. Луцюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» – 2014. – № 797. – С. 102-107. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_797_15.

16. Луцюк І. В. Витрати на якість та їх класифікація для потреб управління та обліку / І. В. Луцюк. // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(1). - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10%281%29 44

17. Мітрофанова М.О. Особливості калькулювання витрат на підприємствах борошномельного комплексу. / М. Мітрофанова.// Науковий клуб «Shofus» – 2016. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2016_03_31_lviv/sekcija_section_6_2016_03_31/osoblivo sti_kalkuljuvannja_vitrat_na_pidpriemstvakh_boroshnopererobnogo_kompleksu/120-1-0-1792.

18. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. – 7-ме вид., перероб. і допов. – К . : Алерта, 2016. – 1040 с.

19. Партин Г.О. Системно-орієнтоване управління витратами промислового підприємства : монографія / Г. О. Партин, А. І. Ясінська. – Л. :

ЗУКЦ, ППНВФ «Біапр». – 2011. – 200 с.

20. Пославська Л. І. Економічна сутність та роль витрат в управлінні підприємством / Л. І. Пославська // Регіональна бізнес-економіка та управління. - 2013. - № 1. - С. 134-139. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Rbetu_2013_1_40

21. Попов О.С. Управління витратами // Економічна енциклопедія: У 3-х томах, Т.3. – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – С. 736.

22. Савчук В. П. Стратегическое управление издержками [Электронный ресурс] / Материалы сайта «Management. Com.Ua». – Режим доступа : <http://www.management.com.ua/finance/fin073.html>

23. Сопко В.В., Бойко О.В. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в галузях системи переробної промисловості і АПК / О.В. Бойко, В.В. Сопко. – К.:Мета, 2001. – 514с.

24. Сухоребра О.П. Облік витрат та його вдосконалення на підприємствах хлібопродуктів / О.П. Сухоребра // Вісник Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка – 2011. – № 53. – с. 73-76.

25. Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Управління витратами : навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. – 166 с

26. Шульга В. М. Перспективи розвитку стратегічного управління витратами на вітчизняних промислових підприємствах / В. М. Шульга // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. - 2009. - № 6. - С. 208-213. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknutd_2009_6_39

27. Щербина О.В. Особливості калькулювання собівартості готової продукції на борошномельних підприємствах / О.В. Щербина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету – 2012 – № 6 – с. 281-284.

28. Щербина О.В. Організаційно-технічні особливості борошномельного виробництва та їх вплив на побудову обліку витрат / О.В. Щербина // Сталий розвиток економіки. – 2011. – № 7. – с. 211-214.